

ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՎՈՂ ՈՒՍՈՒՑՉԻ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ

Հետազոտության թեման՝

Նորագույն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների
ազդեցությունը և դերը սովորողի հոգեբանական
զարգացման գործում

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Զոյա Գրիգորյան
Ղեկավար՝ Անուշ Վարդանյան
Դպրոց՝ Մասիսի հ.5 ավագ դպրոց՝ ՊՈԱԿ

Արարատի մարզ ք.Մասիս-2023թ

Նորագույն տեղեկատվական տեխնոլոգիաների
ազդեցությունը և դերը սովորողի հոգեբանական
զարգացման գործում

Ինչպիսին է տեղեկատվական
տեխնոլոգիաների կիրառման ազդեցությունը ավագ
դպրոցականի վրա

Ինչ դրական և բացասական ազդեցություն ունի
տեխնոլոգիաների կիրառությունը սովորողների և
ուսուցիչների վրա

Բովանդակություն

Ներածություն	3
Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման անհրաժեշտությունն ու անխուսափելիությունը.....	4
Ուսուցման ընթացքում տեղեկատվական տեխնոլոգիայի կիրառման առավելություններն ու թերությունները	
Դպրոցական պրակտիկայում սովորողների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման առավելություններն են.....	9
Դպրոցականների համար տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրման թերությունները կարող են լինել հետևյալը.....	11
Դպրոցական պրակտիկայում ուսուցիչների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման առավելություններն են.....	13
Դպրոցական պրակտիկայում ուսուցիչների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման թերություններն են.....	14
SՀՏ-ի կիրառումը Հայաստանի դպրոցներում.....	15
Եզրակացություն.....	17
Գրականության ցանկ.....	18

Ներածություն

Ես լիովին համաձայն եմ Ջոն Դյուիի խոսքերի հետ. Տեթե մենք այսօր սովորեցնենք այնպես, ինչպես սովորեցնում էինք երեկ, մենք գողանալու ենք երեխաներից նրանց վաղը !: Ժամանակակից դասի պատրաստման և անցկացման հարցում ուսուցչի նոր մոտեցում է պետք, անհրաժեշտ է կիրառել նոր տեխնոլոգիաներ, որպեսզի յուրաքանչյուր դաս հասնի իր նպատակին, ապահովի աշակերտի պատրաստվածության որակը, որպեսզի դասի բովանդակությունը և մեթոդական բովանդակությունը, դրա մթնոլորտը ոչ միայն զինում է սովորողներին գիտելիքներով և հմտություններով, այլև առաջացնում է անկեղծ հետաքրքրություն, իսկական ոգևորություն, ձևավորում նրանց ստեղծագործական գիտակցությունը: Թեման արդիական է , որովհետև 21-րդ դարում առկա տեխնոլոգիաները զգալիորեն առաջադիմել են 20-րդ դարի տեխնոլոգիաների համեմատ: Տեխնոլոգիան մեծ ազդեցություն ունի բոլոր ոլորտներում, հատկապես կրթության ոլորտում: Քանի որ տեխնոլոգիան աճում է, այն ընդլայնում է իր ազդեցությունն ամբողջ աշխարհում, տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ամենուր տարածվածությունն առօրյա կյանքում որոշում է դրանց ներդրման արդիականությունը դպրոցներում: Այնուամենայնիվ կան մարդիկ , ովքեր դեմ են թվային տեխնոլոգիաների ներդրմանը առօրյա դպրոցական կյանք և կարծում են, որ դա ավելի շատ վնաս կտա, քան օգուտ: 21-րդ դարը կառավարվում է տեխնոլոգիայի տիրույթով: Եվ ինչպես ցանկացած նորարարություն այն ունի իր առավելություններն ու թերությունները, որոնք ազդում են ուսուցման ժամանակակից գործընթացի վրա, ուստի դրանք պետք է հաշվի առնվեն դասապրոցեսը կազմակերպելիս: Թեմայի հետազոտման նպատակն է՝

1. Պարզաբանել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման անհրաժեշտությունն ու անխուսափելիությունը
2. Ներկայացնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դրական ազդեցությունը հոգեբանական զարգացման հարցում
3. Ներկայացնել տեղեկատվական տեխնոլոգիաների բացասական ազդեցությունը հոգեբանական զարգացման հարցում
4. Համառոտ ներկայացնել Հայաստանի դպրոցներում ՏՀՏ-ի կիրառումը

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման

անհրաժեշտությունն ու անխուսափելիությունը

Քանի որ տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառումը ուսուցման գործընթացում առաջացնում է հակասական կարծիքներ, ուստի նախ և առաջ պետք է պարզենք ինչ են տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և դրանց գործիքները:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ - տարբեր տեխնոլոգիաներ, որոնք կապված են համակարգչային տեխնոլոգիաների օգտագործմամբ տեղեկատվական մեծ հոսքի կառավարման և զարգացման հետ: Դրանք ներառում են տեղեկատվության համակարգչային մշակում, շարժական կրիչների վրա մեծ քանակությամբ տվյալների պահպանում և տեղեկատվություն հնարավորինս կարճ ժամանակում փոխանցելու հնարավորություն:

Եթե բոլորովին վերջերս դպրոցականների տրամադրության տակ ունեին միայն թղթե դասագրքեր, կավիճ և գրատախտակ, ապա այժմ դպրոցներում դասավանդման ընթացքում կարող են օգտագործվել ժամանակակից տեխնոլոգիաների տարբեր միջոցներ՝ ինտերնետ դասեր, ինտերակտիվ գրատախտակներ, հեռախոսների և պլանշետների հավելվածներ, մուլտիմեդիա պրոյեկտորներ, էլեկտրոնային հրապարակումներ և այլն: Սովորողները կարող են ավելի լավ ընկալել նյութը ներկայացումների, տեսանյութերի, էլեկտրոնային արխիվների և գրադարանների նյութերի օգտագործման և այլնի միջոցով:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները սերտորեն փոխկապակցված են աշակերտների կյանքում, ուստի դրանց բացակայությունը դպրոցներում նվազեցնում է կրթական գործընթացի որակը: Տեխնոլոգիան հեշտացնում է ուսուցիչների և աշակերտների փոխազդեցությունը (ուսուցիչները սկսում են խոսել երեխաների համար մատչելի լեզվով), ինչը դրականորեն է ազդում ուսումնական գործընթացի որակի վրա:

Թվային կրթությունը կարող է ստեղծել ուսուցման նոր հնարավորություններ, ներդնել անհատականացված կրթական ծրագրեր և ստեղծել գրավիչ ուսուցման ռազմավարություններ սովորողների համար:

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են կիրառվել ուսումնական գործընթացի տարբեր փուլերում՝ նյութի ներկայացման, ձեռք բերված գիտելիքների ստուգման, նյութի խմբավորման, ինքնուրույն ուսուցման և այլն:

Մեր բոլոր երազանքները կարող են իրականանալ, եթե խիզախություն ունենանք դրանք զարգացնելու:

(Ուղիթ Դիսնեյ)

Աշխարհում տեղի ունեցող փոփոխությունները մարդկանց ստիպում են անընդհատ յուրացնել նոր գտելիքներ և հմտություններ, պատրաստ լինել շարունակական ուսման: Մանկավարժական տեսանկյունից քննարկվում են հետևյալ խնդիրները.

- կրթական որակի ապահովում.
- տեղեկատվական և հաղորդակցման տեխնոլոգիաները լրացուցիչ կրթության մեջ.
- նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները՝ որպես ստեղծական կարողությունների և մասնագիտական կողմնորոշման միջոց.
- կրթության հոգեբանական, մանկավարժական խնդիրները տեղեկատվական հասարակության պայմաններում.
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների դաստիարակչական ազդեցությունը.
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը անհատի մտավոր զարգացման վրա
- տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ազդեցությունը և դերը սովորողների հոգեբանական զարգացման վրա:

Արդեն բոլորն են եկել այն համոզմունքին, որ ժամանակները փոխել են ամեն ինչ և իրենց հետքն են թողել մանկության և պատանեկության վրա: Մանկությունն ու պատանեկությունը մեր կյանքի կարևոր փուլերն են, որոնք մեզանից յուրաքանչյուրն ուրախությամբ է հիշում: Նախկին բակային և մանկական խաղերին փոխարինելու են եկել հեռուստացույցը, համակարգիչը, բջջային հեռախոսը, պլանշետը, համացանցը.... Հետաքրքրությունները փոխվել են: Ցավոք այս փոփոխություններն ոչ միշտ են դեպի դրականը: Հիմա երեխաները նախընտրում են համակարգչային խաղերը, սոցիալական կայքերով շփումները: Այժմ երեխաների մեծ մասը իր մանկությունն անցկացնում է համակարգիչների, հեռախոսների և հեռուստացույցի առաջ: Այս դարաշրջանի երեխաներին համարում են թվային սերունդ: Նրանք ծնվում են տեղեկատվությամբ ծանրաբեռնված միջավայրում: Դրա համար հաճախ հանդիպում ենք ուշադրության կենտրոնացման դժվարություններ աշակերտների մոտ: Յուրաքանչյուր ուսուցչի դերը կայանում է նրանում, որ օգնի աշակերտին այս տեղեկատվական մեծ աշխարհում գտնի իրեն անհրաժեշտը, հետաքրքրություն արթնացնի կրթական գործունեության նկատմամբ, հասնի աշակերտների ակտիվության դրսևորմանն ուսման մեջ:

ՏՀՏ-ների արդյունքների մասին ոչ միանշանակ է խոսում Փաբլերը իր՝ «Թվային տեխնոլոգիաներով ուսումնառության վերաբերյալ տեսակետներ և տեսություններ» հոդվածում: Այստեղ նա նշում է, որ տեխնոլոգիաներով համալրված ուսումնառության պատմությունը լի է չիրագործված, անիրատեսական խոստումներով և տեխնոլոգիաների ֆետիշացմամբ: Մակայն թվային տեխնոլոգիաներով դասի անկացման արդյունավետության նվազեցման պատճառների մեջ հեղինակը արդարացիորեն նշում է նաև խանգարող մի քանի պատճառներ՝ թվային տեխնոլոգիաները կիրառելու վստահության աստիճանը, սարքակազմի մատչելիությունը, ինչպես նաև մանկավարժական հիմնախնդիրների ուղղությամբ մասնագիտական զարգացման հասանելիության բացակայությունը: Փաստարկված բացասական կարծիքների կողքին Փաբլերը անդրադառնում է նաև ՏՀՏների կիրառման արդյունավետության նկատմամբ դրական կարծիք ունեցող տեսաբաններին՝ փաստելով, որ դրանց կիրառումը մշտապես պետք է վերահսկվի ուսուցչի կողմից:

Տեխնոլոգիաների կիրառման վերաբերյալ դրական դիրքորոշում ունի Ջանել Կոքսը, ով տեխնոլոգիաների կիրառումը դասարանում կարևորում է, գտնելով, որ միայն ժամանակակից տեխնոլոգիաներին տիրապետելով՝ աշակերտը կարող է ներգրավվել այժմյան աշխատաշուկա և այնտեղ իր տեղը գտնել: 21-րդ դարին համընթաց տեխնոլոգիաները դասարանում ավելի ու ավելի գերակշռող են դառնում: Պլանշետները փոխարինում են մեր դասագրքերին, և մենք սմարթֆոններով կարող ենք ուսումնասիրել այն ամենը, ինչ ուզում ենք: Սոցիալական մեդիան դարձել է մեր կյանքի բաղկացուցիչ մասը և տեխնոլոգիաները ամբողջությամբ փոխել են մեր ապրելակերպը ու կյանքը: Մակայն դասարանում տեխնոլոգիաների կիրառման հնարավոր արդյունքների վերաբերյալ թե՛ ուսուցիչների և թե՛ տեսաբանների կարծիքները բավականին հակասական ու տարբեր են: Տեխնոլոգիաներ կիրառելու կամ չկիրառելու մասին մտածելիս պետք է հաշվի առնել այն օգուտները, որոնց հանգեցնում է տեխնոլոգիաների կիրառումը:



Դպրոցներում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրումը կարող է իրականացվել հետևյալ ոլորտներում.

1. Դասագրքերի փոխարինում էլեկտրոնային գրքերով և պլանշետներով:
2. Մովորողներին ծրագրավորում սովորեցնել:
3. Հոգեբանամանկավարժական թեստավորման անցկացում.
4. Ինտերակտիվ թեստավորման ներդրում.
5. Լրացուցիչ կրթական ծրագրերի օգտագործումը խորը գիտելիքներ ձեռք բերելու կամ ձեր մտահորիզոնն ընդլայնելու համար:
6. Հեռավար ուսուցում.
7. Թվային բնագիտական լաբորատորիաների ստեղծում.
8. Կառավարման և վերահսկման նոր համակարգերի ներդրում՝ կադրերի, լսարանների հաշվառման, հաշվապահության ոլորտում:

Աշակերտները տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործել ոչ միայն դասարանում, այլ նաև արտադասարանական գործունեության շրջանակներում:

Օրինակ, դպրոցները կարող են ստեղծել ռոբոտաշինության խմբակներ՝ երեխաներին սովորեցնելու, թե ինչպես օգտագործել տեխնոլոգիաները գործնականում:

Ընդլայնվում է նաև հնարավորությունների շրջանակը, որոնց միջոցով կարելի է գիտելիքներ ձեռք բերել: Օրինակ, հիմա հեռավար կրթությունը բացարձակապես նորմալ երևույթ է, որում ներգրավվելը պետք չէ ամաչել կամ ամաչել:

Հաղորդակցությունը հնարավոր է դառնում ոչ միայն նրանց հետ, ովքեր նստած են

Էկրանի մյուս կողմում, այլև, սկզբունքորեն, գտնվում են երկրագնդի հակառակ անկյունում: Դրան աջակցում են առցանց դասախոսությունները, տեսողական պատկերավոր տվյալները և անվճար համապարփակ տեղեկատվություն (3D մոդելներ, գրադարաններ, մասնագիտական պորտալներ), ինչպես նաև այնպիսի խնդիրների աուդիո և վիդեո բացատրություններ, որոնց լուծման համար նախկինում անհրաժեշտ էր գնալ բացառապես ուսուցչի մոտ, դասախոսի, պրոֆեսորի մոտ և այլն: Այժմ դուք նույնիսկ կարիք չունեք տնից դուրս գալ նյութը ուսումնասիրելու համար: Բավական է կարողանալ կենտրոնանալ առաջադրանքի վրա և ճիշտ կազմակերպել անձնական ժամանակը:

Ընդլայնվում է նաև հնարավորությունների շրջանակը, որոնց միջոցով կարելի է գիտելիքներ ձեռք բերել: Օրինակ, հիմա հեռավար կրթությունը բացարձակապես նորմալ երեւոյթ է, որում ներգրավվելու համար բացարձակ պետք չէ ամաչել կամ անհանգստանալ: Հաղորդակցությունը հնարավոր է դառնում ոչ միայն նրանց հետ, ովքեր նստած են Էկրանի մյուս կողմում, այլև, սկզբունքորեն, գտնվում են երկրագնդի հակառակ անկյունում: Դրան աջակցում են առցանց դասախոսություն -ները, տեսողական պատկերավոր տվյալները և անվճար համապարփակ տեղեկատվություն (3D մոդելներ, գրադարաններ, մասնագիտական պորտալներ), ինչպես նաև այնպիսի խնդիրների աուդիո և վիդեո բացատրություններ, որոնց լուծման համար նախկինում անհրաժեշտ էր գնալ բացառապես ուսուցչի մոտ: , պրոֆեսոր, շեֆ և այլն: Այժմ դուք նույնիսկ կարիք չունեք տնից դուրս գալ նյութը ուսումնասիրելու համար: Բավական է կարողանալ կենտրոնանալ առաջադրանքի վրա և ճիշտ կազմակերպել անձնական ժամանակը:

Այսօր գիտնականները սկսում են մտածել այն մասին, թե ինչ կբերեն նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները ապագա աշխարհին, և որ ուղղությամբ կշեռքներ կշեռքները արդյունքում՝ բարելավվելու կամ վատթարացնելու առկա իրավիճակը: Բհարկե, գիտական և տեխնոլոգիական առաջընթացը հայտնվեց լավը կյանքի կոչելու համար, բայց ավելի ու ավելի հաճախ կարելի է լսել բացասական սցենարների մասին, ընդհուպ մինչև այն աստիճան, որ ավտոմատացված բարձր խելացի մեքենաները ստրկացնելու են իրենց իսկ ստեղծողներին: Այսպիսով, որո՞նք են դրական կողմերն ու թերությունները, որոնք կապված են SS հիմնական ուղղության հետ:

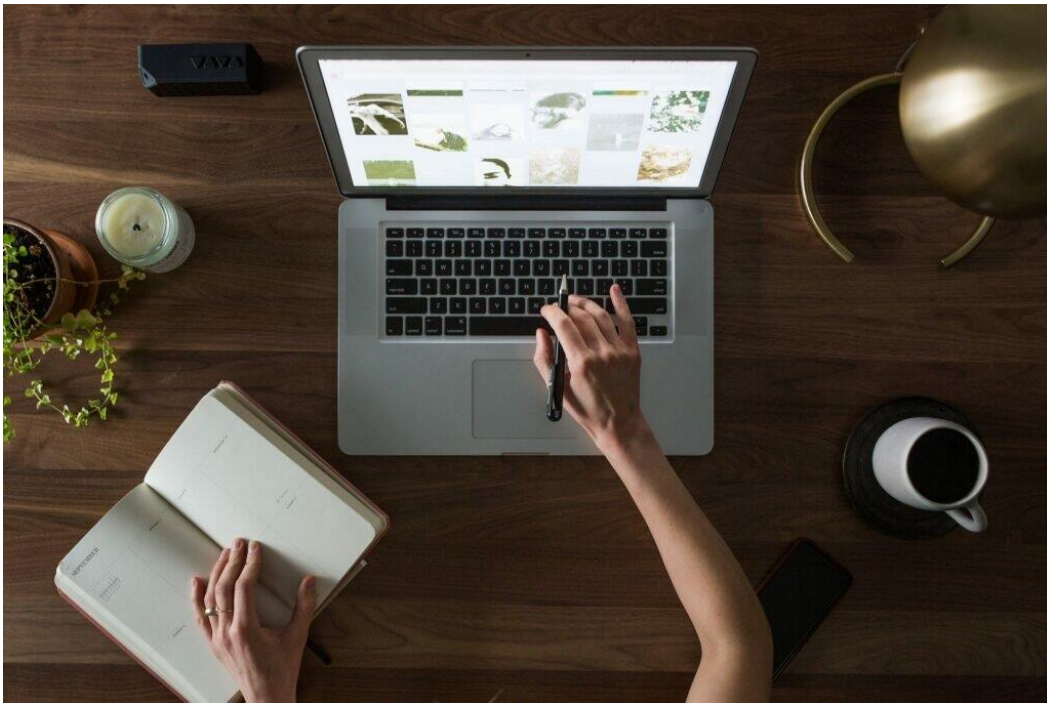
Կրթությունն առաջնագծում է

Նշենք նաև, որ 21-րդ դարից սկսած՝ զարգացած երկրների բնակիչները սկսեցին հատկապես բարձր գնահատել գիտելիքը: Դրանք դարձել են գործնականում չվերահսկվող տեղեկատվական հոսքերի մեջ հաջող գոյության անփոխարինելի և անփոխարինելի պայմաններից մեկը: Որովհետև առաջընթացը արագ է ընթանում, այն ամենը, ինչ մարդիկ պետք է անեն դրա նկատմամբ վերահսկողությունը կորցնելու համար, դա անխոնջ սովորելն է և երբեք տեղում կանգնելը: Հենց դրա հետ է կապված, որ հիմնարար արժեք են ձեռք բերում 2 որակներ, որոնք այսօր օգտակար են դառնում ամենուր՝ դպրոցում, համալսարանում և մասնագիտության մեջ: Սա՝ 1.շարունակական ինքնակրթությամբ զբաղվելու ունակություն.

բազմաֆունկցիոնալ ռեժիմում աշխատելու ունակություն.

2.Ուսումնական հաստատությունները աստիճանաբար վերակառուցվում են «նյութ տրամադրելու» հայեցակարգից դեպի «սովորողների համար պայմանների ստեղծում՝ այն ինքնուրույն սովորելու համար»: Դրա համար մանկավարժության և ուսուցման մեջ ներդրվում են նորարարական մեթոդներ՝ խաղեր, նախագծեր, համատեղ քննարկումներ և այլն:

Ինչպես նշել էինք նախորդիվ տեխնոլոգիական տեխնոլոգիաների կիրառումը ունի իր դրական և բացասական կողմերը ,ընդ որում ինչպես սովորողների այնպես էլ ուսուցիչների համար:



Ուսուցման ընթացքում տեղեկատվական տեխնոլոգիայի կիրառման առավելություններն ու թերությունները

Դպրոցական պրակտիկայում սովորողների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման առավելություններն են.

1. Դպրոցականների կողմից համակարգչային տեխնոլոգիաների զարգացումը, առանց որի անհնար է պատկերացնել նրանց գիտակցական կյանքը:
2. Դպրոցական ծրագրի ավելի հեշտ յուրացում՝ մուլտիմեդիայի շնորհիվ:
3. Բարելավել ակադեմիական կատարումը:
4. Ուսումնական ծրագրերից օգտվելու հնարավորություն, երբ սովորողը հիվանդ է:
5. Ուսուցման տեմպը կարգավորելու կարողություն՝ հաշվի առնելով սովորողի անհատական և ճանաչողական առանձնահատկությունները:
6. Մտածողության ճկունության, նպատակադրման հմտությունների, ինքնակրթության և ինքնակարգավորման զարգացում:



Դպրոցականների համար տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրման թերությունները կարող են լինել հետևյալը.

1. Նրանք կարող են շեղող միջոց լինել սովորողների համար:

Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ սմարթֆոններն ու գաջեթները երեխաներին շեղում են ուսուցման գործընթացից: Չնայած միապաղաղ դասերն առանց թվային սարքավորումների նույնպես չեն նպաստում կենտրոնացմանը:

2. Տեխնոլոգիան բացասաբար է անդրադառնում սովորողների հաղորդակցման հմտությունների և սոցիալական փոխազդեցության վրա: Երեխաները, ովքեր անընդհատ «նստում են» գաջեթների մեջ, նվազում է կենդանի հաղորդակցման ունակությունը: Խոսքի ակտիվության և պրակտիկայի բացակայությունը անձնական կարծիք ձևակերպելու և արտահայտելու հարցում, տեսահոլովակի մտածողության ազդեցությունը կարող է բացասաբար անդրադառնալ անկախ մտածողության հմտությունների վրա:

3. Տեխնոլոգիան կարող է դրդել սովորողներին խուսափել առաջադրանքները ինքնուրույն կատարելուց (օրինակ, նրանք կարող են պարզապես շարադրություն պատճենել ցանցից):

4. Ոչ բոլոր սովորողներն ունեն տեխնոլոգիական ռեսուրսների հավասար հասանելիություն: Ոչ բոլոր դպրոցականների ծնողները կարող են պլանշետ, սմարթֆոն, նոութբուք գնել:

5. Ցանցից ստացած տեղեկատվությունը միշտ չէ, որ որակյալ է, ստուգված և հավաստի : Չգտված տեղեկատվությունը կարող է երեխային հոգեբանական վնաս պատճառել:

6. Ազդեցություն առողջության վրա

SS ներդրման վերջին թերությունը, թերևս, ամենակարևորն է: Չնայած այն հանգամանքին, որ դրանք ակտիվորեն օգտագործվում են բժշկության մեջ, նույնիսկ այն հիվանդությունների բուժման համար, որոնք նախկինում մահացու էին համարվում, այնուամենայնիվ, սարքերը օրեցօր պասիվ բացասական ազդեցություն են ունենում մարդու օրգանիզմի վրա: Մա ներառում է.

1. Կանոնավոր էլեկտրամագնիսական ճառագայթումը, որը, որքան էլ գիտնականները ջանան, այնուամենայնիվ, մնում է վտանգավոր մակարդակի վրա: Այն կարող է հրահրել ընդհանուր հորմոնալ ֆոնի խախտում, ջրային աղի նյութափոխանակության վատթարացում, չարորակ ուռուցքների և սրտանոթային համակարգի պաթոլոգիաների զարգացում, բրոնխային ասթմա, Ալցհեյմերի հիվանդություն և դեպրեսիա.

Մեջքի կորություն՝ համակարգչի կամ նոութբուքի մոտ սխալ դիրքում հաճախակի նստելու պատճառով. Արդյունքում՝ արգանդի վզիկի օստեոխոնդրոզի, սկոլիոզի, միջողային ճողվածքի և ողնաշարի հետ կապված այլ խնդիրների դրսևորում:

Անբարենպաստ ազդեցություն տեսողության օրգանների վրա, որոնք կարող են հանգեցնել «համակարգչային աչքի համախտանիշի (հոգնածություն, չորություն, կարմրություն, գլխացավ), ոսպնյակների ճկունության նվազման, պրեսբիոպիայի («ծերունական տեսողության)

7. Ուսանողների կախվածությունը տեխնոլոգիայից ստիպում է նրանց մոռանալ իրական աշխարհի մասին: Նրանք կարող են խոր արմատներ գցել վիրտուալ աշխարհում, ինչը կարող է լուրջ խնդրի վերածվել: Քանի որ նրանք հեշտությամբ գրգռվում են: Նրանք կցանկանային ավելի շատ ժամանակ անցկացնել միայնակ:

Նրանցից շատերն այնքան են տարված այս լրատվամիջոցներով, որ իրական շրջանակը փոքրանում է այնքանով, որքանով որ մեծանում է վիրտուալ միջին շրջանակը :Նրանք հազվադեպ են շփվում նույնիսկ ընտանիքի անդամների հետ:

ԸՌԴպրոցական պրակտիկայում ուսուցիչների կողմից տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման առավելություններն են.

1. Դասը հետաքրքիր և դինամիկ դարձնելու կարողություն՝ ապահովելով կրթական գործունեության բազմազանություն՝ նոր ուսումնական ծրագրերի ներդրում, սլայդ շուրջեր, շնորհանդեսներ, մուլտիմեդիա ալբոմներ:
2. Դպրոցականների մոտիվացիայի և ներգրավվածության բարձրացում ուսումնական գործընթացում, ինչպես նաև ակադեմիական առաջադիմության բարելավում.
3. Ապացույցների բազայի հիման վրա նյութեր կառուցելու ունակություն:
4. Խնայում են ուսուցչի ժամանակը նոր նյութը բացատրելու և խմբավորելու համար:
5. Տեղի է ունենում ուսուցչի աշխատանքի ընթացքի պարզեցում, անհատական գործընթացների ավտոմատացում (պատրաստի առաջադրանքների և դասերի սցենարների օգտագործում, առաջընթացի հեռահար մոնիտորինգ): Ուսուցիչները նշում են, որ թվային տեխնոլոգիաների ներդրումը թույլ է տվել ամեն օր խնայել մինչև մեկ ժամ ժամանակ:

Շատ կարևոր է ուսուցման գործընթացում համակարգչի՝ որպես ուսումնառության հիմնական միջոցներից մեկի ներդրումը: Վերջինիս գործածությունն ուսուցման գործընթացում նպաստում է աշակերտների մոտիվացիայի աճին: Դիտարկենք Տեխնոսաբանություն ! առարկայի դասի օրինակ՝ ՏՀՏ գործիքների կիրառմամբ: Նոր թեմայի ներկայացում. Դասի թեման ներկայացվում է լուսանկարների, տեսանյութերի, գծագրերի, շարժանկարների, ձայնի օգնությամբ տեսության համառոտ ներկայացմամբ: Նմանատիպ դասերի ընթացքում դասարանում ստեղծվում է իրական շփման իրավիճակ, աշակերտները ուսումնական նյութի հանդեպ մեծ հետաքրքրություն են ցուցաբերում:

Ուսուցչի բացատրություններին ուղեկից. օգտագործվում են կոնկրետ դասերի համար ստեղծված նյութեր՝ համառոտ տեքստ, հիմնական բանաձևեր, գծագրեր, նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ: Նման դեպքերում երեխաները ձգտում են իրենց մտքերն արտահայտել սեփական բառերով և հաճույքով են կատարում առաջադրանքները, իսկ ներկայացված նյութը լինում է կիրառական, տեսանելի ու հասկանալի:<https://quizizz.com/admin/quiz/618fa17c6a0aff001e45dee0>

Համակարգչային թեստավորման օգտագործումը բարձրացնում է ուսումնական գործընթացի արդյունավետությունը, ակտիվացնում է դպրոցականների ճանաչողական գործունեությունը: Հնարավոր է կազմել այնպիսի ստուգիչ թեստեր,

որ յուրաքանչյուր աշակերտ ունենա իր կարողություններին համապատասխան առաջդրանքեր, որոնք կլինեն մեկ օրինակով: S2S- ների կիրառումը ավելի պատկերավոր են դարձնում դասը և առաջնորդվում ենք հետևյալ մոտեցմամբ՝ ավելի լավ է մեկ անգամ տեսնել, քան հարյուր անգամ լսել:

Ուսումնական գործընթացն առ ավել հետաքրքիր, արդյունավետ դարձնելու համար մեզ այսօր կարող են օգնել մի շարք առցանց գործիքներ և հարթակներ(Kahoot,Playposit,Padlet,Quizizz, Learning Apps,Google forms, Socrative և այլն): Kahoot -ի միջոցով հնարավոր է.

- ❖ հարցերի մեջ տեղադրել նկարներ, բանաձևեր, գծագրեր, աղյուսակներ,
- ❖ հարցերն ընտրել ըստ բարդության աստիճանի,
- ❖ հարցերին ավելացնել նկարագրություններ, տեսահոլովակ,
- ❖ օգտագործել հավելվածը նաև Skype-ի և Google Hangouts-ի միջոցով: Quizz-ի միջոցով հնարավոր է տվյալ տիրույթում աշխատելիս գնահատել սովորող ների՝ առաջադրանքների կատարման և՛ արագությունը, և՛ ճշգրտությունը: Socrative -ի միջոցով հնարավոր է.

❖ առաջադրանքները ստեղծելիս կազմել հարցադրումների բազմակի ընտրանք, ստեղծել հարցեր՝ ճիշտ-սխալ ձևաչափով և «լրացնել բացթողնվածը» ձևաչափերով,

❖ հարցերի հաջորդականությունը դասավանդողի ընտրությամբ խառնվում է համակարգի միջոցով: Շատ կարևոր է ուսուցման գործընթացում հակարգչի՝ որպես ուսումնառության հիմնական միջոցներից մեկի ներդրումը: Վերջինիս գործածությունն

ուսուցման գործընթացում նպաստում է աշակերտների մոտիվացիայի աճին:

Դպրոցական պրակտիկայում ուսուցիչների կողմից

տեղեկատվական տեխնոլոգիաների օգտագործման թերություններն են.



1. Դպրոցներում տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրման թերությունը սարքավորումների բարձր արժեքն է, դրանց բացակայությունը և ուսուցիչների վերապատրաստման անհրաժեշտությունը:

2. Ուսուցիչների նկատմամբ պահանջների ավելացում և վերապատրաստման համար պահանջվող լրացուցիչ ժամանակ:

3. Նոր կրթական ծրագրերի մշակման անհրաժեշտությունը.

4. Ուսուցիչների ցածր տեղեկատվական մշակույթը.

Եթե անգամ ուսուցիչն ունի առարկայի լայն իմացություն, եթե չի կարողանում այն փոխանցել ուսանողներին, ապա դա անօգուտ է: Խոսքը վերաբերում է ոչ միայն բանավոր հաղորդակցությանը, այլ նաև ոչ բանավոր, տեսողական, մարմնի լեզվին և գրավոր հմտություններին : Հաղորդագրություն փոխանցելու ունակությունը կարևոր է և այդ հարցում ուսուցչին օգնության է գալիս տեղեկատվական տեխնոլոգիաների կիրառման հմտությունը դասապրոցեսում , իսկ դրա համար պետք է զարգացնել ուսուցիչների տեղեկատվական մշակույթը:

SՀS-ի կիրառումը Հայաստանի դպրոցներում

Հանրակրթության նպատակը ոչ միայն գիտելիք փոխանցելն է, այլ նաև գիտակից քաղաքացի ձևավորելն է, ով կկարողանա կողմնորոշվել ժամանակակից աշխարհում: Զարգացած երկրները վաղուց են համոզվել, որ առանց կրթության մեջ հաղորդակցական տեխնոլոգիաների կիրառության այսօր գրեթե անհնար է հասնել այդ նպատակներին: Հայաստանում եւս կրթական գրեթե բոլոր փաստաթղթերում կարեւորվում է իրախուսվում է SՀS կիրառությունը դպրոցներում .

1. ուսումնական պլաններում ամիսը մեկ անգամ նախատեսված են տեխնոլոգիաների ներգրավմամբ դասեր բոլոր առարկաներից,
2. դպրոցներն ունեն համակարգչային սենյակ եւ ինտերնետ կապ,
3. ուսուցիչները ժամանակ առ ժամանակ անցնում են համակարգչային հմտությունների վերապատրաստում,
4. ներդրվել է էլեկտրոնային գնահատման համակարգ..
5. Ստեղծվել և արդյունավետ գործում է «Հայկական կրթական միջավայր» պորտալը (www.amedu.am):
- 6.Թվայնացվել են միջին և ավագ դպրոցի հիմնական առարկաների գրեթե բոլոր դասագրքերը, որոնք հասանելի են առցանց:¹
7. ՏՀՏ-ի ներդրմանը զուգահեռ ընթացել են տարբեր առարկաների ուսուցիչների վերապատրաստումներ՝ ՏՀՏ գրագիտության և ՏՀՏ-ն որպես ուսուցման նոր միջոց ուսումնական գործընթացում կիրառելու ուղղությամբ: Իրականացվել են նաև հատուկ վերապատրաստումներ բոլոր ինֆորմատիկայի ուսուցիչների և դպրոցների ցանցային օպերատորների համար՝ ցանցային ադմինիստրացիայի գծով:
8. Մշակվել է «Պաշարների շտեմարան» կայքը (<http://lib.amedu.am>), որում ըստ դասակարգված բաժինների, տեղադրված են փաստաթղթեր և կրթական գործընթացում կիրառվող բազմազան ուսումնամեթոդական նյութեր, այդ թվում՝ պետական առարկայական ծրագրերն ու չափորոշիչները, դպրոցական դասագրքերը և ուսուցչական ձեռնարկներ, ուղեցույցներ, շտեմարաններ, դասերի օրինակներ և այլն: Բացի այդ, ստեղծվել է հեռավար ուսուցման www.learning.amedu.am կայքը:
9. Ստեղծվել է Հանրակրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգը, որի գործառնությունն իրականացնում է Կրթական տեխնոլոգիաների ազգային կենտրոնը: ¹Դպրոցական դասագրքերի գրադարան, հասանելի է՝ <http://books.dshh.am/bookcase/hsma> հասցեով:

Եզրակացություն

Տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ներդրումը դպրոցական պրակտիկայում կենսական նշանակություն ունի, քանի որ թվային միջավայրը բնական ոլորտ է դպրոցականների համար: Թվային գրագիտությունն այսօր հաջողության համար անփոխարինելի հմտություն է: Տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են էապես բարելավել կրթության որակը և նյութի յուրացումը, և դրանց բաշխումից նշված առավելությունները գերազանցում են թերությունները, բայց կրթության մեջ տեխնոլոգիաների ընդունման բանալին միշտ որոշվելու է ուսուցիչ-աշակերտ հարաբերություններով, քանի որ հենց այնտեղ է տեղի ունենում կրթությունը: Տեխնոլոգիան կարող է շատ արդյունավետ գործիք լինել, բայց դա պարզապես գործիք է: Տեխնոլոգիան մտադիր չէ փոխարինել մանկավարժին, ավելի շուտ գաղափարը կրթական միջավայր ստեղծելն է, որը թույլ կտա ուսումնական գործընթացի կազմակերպումը «մեկ անձի թատրոնից անցնել համագործակցային և արդյունավետ ուսումնական գործունեության»:

Թվային գործիքների ներդրման արդյունավետությունը և դրանց հնարավոր բացասական հետևանքների նվազեցումը մեծապես կախված կլինի ուսուցչից՝ դասը գրագետ կազմակերպելու, սովորողների հետազոտական և վերլուծական հմտությունները ակտիվացնելու նրա կարողությունից:

Հայաստանում եւս կրթական գրեթե բոլոր փաստաթղթերում կարելովում եւ խրախուսվում է ՏՀՏ կիրառությունը դպրոցներում

Գրականության ցանկ

Վ. Մանտուլենկո « Մեդիակրթությունը ժամանակակից աշխարհում»

Վ. Օսպեննիկովա «S2S կիրառումը դասավանդման մեջ»

Ալբերտ Նալչաջյան, «Հոգեբանության հիմունքներ

[https://qwizz.ru новые-технологии-хорошо-плохо/](https://qwizz.ru/новые-технологии-хорошо-плохо/)

https://dzen.ru/a/YLTSwB5Z5wEVAzLA?utm_referer=www.google.com

<HTTPS://LIB.ARMEDU.AM/FILES/RESOURCE/FILES/2022-08->

e-draft.am